

ش سندلی (ش داوطلب):

نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: رشته: علوم انسانی وقت امتحان: دقیقه
سوال امتحان درس: نام دبیر/دبیران: تاریخ امتحان: / / تعداد صفحه سوال:

بارم	سوال
۳	(۱) درستی یا نادرستی عبارات زیر را با علامت (ص/غ) مشخص نمایید. (الف) برهان وجوب و امکان ابن سینا، پایه بحث مغایرت وجود و ماهیت است. () (ب) علتی که به واجب الوجودهای بالغیر ضرورت می دهد، خارج از ماهیت آنها نمی باشد. () (ج) دکارت معتقد بود یافتن مصداق های علت و معلول نیازمند حس و تجربه نیست. () (د) یکی از نتایج پذیرش اصل سنخیت این است که انسان از هر چیز انتظار آثار خودش را دارد. () (ه) افلاطون معتقد است تنها با تفکر و تعقل می توان به خدا دست یافت. () (و) فلاسفه مسلمان تأثیر اعتقاد به خدا در معنابخشی به زندگی را شبیه به آب در حیات جسمانی می دانند. ()
۳	(۲) جای خالی را با کلمات مناسب تکمیل نمایید. (الف) یکی از اساسی ترین آراء و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی است. (ب) فارابی و ابن سینا معتقدند، رابطه امکانی به ممکن الوجودها اجازه می دهد که اگر فراهم شود، موجود شوند. (ج) به اعتقاد فلاسفه مسلمان، محال بودن اجتماع نقیضین امری است. (د) مهم ترین کتاب فلسفی ابن سینا نام دارد. (ه) کانت به اثبات خدا از طریق پرداخت. (و) معتقد است حکمای ایران باستان، خدا را نور الانوار می نامیدند.
۱/۵	(۳) موارد خواسته شده را بنویسید. (الف) در هریک از قضایای زیر مشخص نمایید حمل محمول بر موضوع نیازمند دلیل می باشد یا خیر؟ (۱) روح موجود است. (۲) خودکار جسم است. (ب) در موارد زیر، نوع رابطه (وجوبی، امکانی، امتناعی) مشخص نمایید. (۱) حمل سفید بر دیوار (۲) حمل مثلث بر شکل (ج) هریک از ابیات زیر کدامیک از معانی اتفاق را انکار می کند؟ (۱) چو بد کردی مشو غافل ز آفات / که واجب شد طبیعت را مکافات (۲) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو
نمره (به عدد): امضاء دبیر: نمره تجدید نظر (به عدد):	
نمره (به حروف): نمره تجدید نظر (به حروف):	

ادامه سوالات درس: فلسفه (۲)		رشته: علوم انسانی	تاریخ:	صفحه: ۲
سوال	بارم			
(۴) هر یک از عبارات زیر نظر کدام فیلسوف درباره خدا است؟ (یک مورد اضافی است) الف) موجودات جهان به واجب الوجود بالذات وابسته هستند. ب) ایمان هدیه‌ای الهی است که خداوند به انسان عطا می‌کند. ج) قبول خدا زندگی انسان را با ارزش و با اهمیت می‌سازد. ۱- کرکگور ۲- کاتینگهام ۳- ملاصدرا ۴- ابن‌سینا	۱/۵			
(۵) گزینه درست را انتخاب نمایید. الف) از نظر فلاسفه مسلمان، کشف علل امور طبیعی از طریق (۱: حس و تجربه ۲: عقل) می‌باشد. ب) برهان مشهور ارسطو بر اثبات خداوند، برهان (۱: حرکت ۲: برترین درجات کمال) است. ج) از معانی مختلف اتفاق، معنای (۱: سوم ۲: چهارم) آن، با غایتمندی مخالفت دارد. د) فارابی تسلسل نامتناهی علل را (۱: محال ۲: ممکن) نمی‌داند.	۲			
(۶) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) نظریه مغایرت وجود و ماهیت ابن‌سینا، چه جایگاهی نزد فلاسفه مسلمان بعد از او داشت؟ ب) پذیرش «اصل علیت» باعث ایجاد چه دیدگاهی درباره جهان می‌شود؟ ج) چرا لازم است جنبه فلسفی مفهوم اتفاق مورد بررسی قرار گیرد؟ د) استدلال‌های ارسطو در اثبات وجود خداوند از چه خصوصیات برخوردار بود؟ هـ) دیوید هیوم دلایل دکارت و صرفاً عقلی در اثبات خداوند را چگونه می‌داند؟ چرا؟ و) استدلال فارابی در اثبات وجود خدا بر اساس چیست؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵			
(۷) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. الف) طبق نظر ابن‌سینا چه تفاوتی بین قضیه «انسان حیوان ناطق است» و «انسان موجود است» وجود دارد؟	۱			

صفحه: ۳	تاریخ:	رشته: علوم انسانی	ادامه سوالات درس: فلسفه (۲)
بارم	سوال		
۱	ب) منظور از واجب الوجود بالغیر چیست؟		
۱	ج) اصل وجوب علی و معلولی (اصل ضرورت) را به اختصار توضیح دهید.		
۱	د) درباره معنای چهارم اتفاق (رخ دادن حادثه پیش بینی نشده) توضیح دهید.		
۱	هـ) بحران معناداری زندگی منجر به چه نتیجه‌ای در قرن ۲۰ و ۲۱ میلادی شد؟		
۱	و) استدلال ملاصدرا در اثبات وجود خدا که مبتنی بر نظریه امکان فقری است را بیان نمایید.		

پایه:		رشته: علوم انسانی		وقت امتحان: دقیقه		سوال امتحان درس:		نام دبیر/دبیران:		تعداد صفحه سوال:		ساعت امتحان: صبح	
سال تحصیلی:		تاریخ امتحان: / /											
راهنمای تصحیح سوال													
بارم													
۳		(۱) صحیح یا غلط الف) غ ب) غ ج) غ د) ص هـ) ص و) ص											
۳		(۲) جای خالی الف) مغایرت (فرق / تفکیک / تمایز / جدایی) وجود و ماهیت ب) علتشان ج) بدیهی / روشن د) الهیات شفا هـ) اخلاق / مسئولیت اخلاقی و) سهروردی / شیخ اشراق											
۱/۵		(۳) موارد خواسته شده را بنویسید. الف) (۱) نیاز به دلیل دارد. (۰/۲۵) ۲) نیاز به دلیل ندارد. (۰/۲۵) ب) (۱) امکانی (۰/۲۵) ۲) امکانی (۰/۲۵) ج) (۱) معنای دوم (۰/۲۵) ۲) معنای دوم (۰/۲۵)											
۱/۵		(۴) هر یک از عبارات زیر نظر کدام فیلسوف درباره خدا است؟ (یک مورد اضافی است) الف) ۴ (ابن سینا) (۰/۵) ب) ۱ (کرکگور) (۰/۵) ج) ۲ (کاتینگهام) (۰/۵)											
۲		(۵) گزینه درست الف) ۱: حس و تجربه (۰/۵) ب) ۱: حرکت (۰/۵) ج) ۱: سوم (۰/۵) د) ۲: ممکن (۰/۵)											
		(۶) پاسخ کوتاه الف) در آنان زمینه های گفت وگوهای مهم فلسفی شد که تا امروز نیز ادامه یافته است. (۰/۵) ب) زمینه ساز نگاه ویژه به جهان است و منجر به پی بردن به ارتباط و پیوستگی اجزای جهان می شود. (۰/۵) ج) زیرا ممکن است مردم و یا برخی دانشمندان این مفاهیم را به اشتباه در مورد برخی امور به کار ببرند. (۰/۵) د) قدم های اولیه بودند اما استحکام خاصی داشتند و زمینه قدم های بعدی شدند. (۰/۵) هـ) مردود می داند زیرا معتقد است عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. (۰/۵) و) این استدلال براساس تقدم علت بر معلول و محال بودن تسلسل علل نامتناهی است. (۰/۵)											

الف) حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» نیاز به دلیل ندارد و مفاهیم «ناطق» و «حیوان» از اجزای تعریفی انسان هستند و چیستی او را تشکیل می‌دهند و بیان‌کننده ذات و حقیقت انسان می‌باشند (۰/۷۵). اما حمل «وجود» بر «انسان» نیاز به دلیل دارد تا بتوانیم بگوییم «انسان موجود است». (۰/۲۵)

ب) در حال حاضر همه اشیا یی که موجود هستند، واجب الوجود هستند (وجودشان ضروری شده که موجود شدند) اما این ضرورت از ناحیه ذاتشان نیست (۰/۵) بلکه به واسطه علت‌هایی است که خارج از ماهیت آنهاست. به چنین واجب الوجودی، واجب الوجود بالغیر می‌گویند. (خدا واجب الوجود بالذات است). (۰/۵)

ج) یعنی آنچه به معلول ضرورت وجود می‌دهد، علت است. معلول با قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد یعنی ذاتش نسبت به وجود و عدم مساوی است. (۰/۵) پس علت به معلول خود ضرورت وجود می‌بخشد و معلول را موجود می‌کند. به این ضرورت‌بخشی، اصل وجوب علی و معلولی گفته می‌شود. (۰/۵)

د) این معنا کاربرد درستی دارد و مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است. (۰/۵) مثال (مثال می‌تواند به اختیار دانش آموز باشد و ضرورتی ندارد که مانند مثال کتاب باشد): شخصی برای خرید به فروشگاه می‌رود و اطلاع ندارد همان زمان دوستش نیز به آن فروشگاه رفته است، وقتی دوستش را می‌بیند می‌گوید اتفاقی او را دیدم. اینجا اتفاق یعنی پیش‌بینی نشده. براساس قاعده علیت و لوازم آن، مجموعه تصمیم‌ها و حرکت‌های این شخص و دوستش سبب شده همدیگر را ببینند. (۰/۵)

هـ) باعث ظهور فیلسوفانی شد که درعین اعتقاد راسخ به خدا به جای ذکر دلایل اثبات وجود خدا، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کردند (۰/۵) و نشان دادند که زندگی بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر برانسان است، دچار خلأ معنایی و پوچی آزار دهنده‌ای می‌شود. (۰/۵)

و) مقدمه ۱: موجودات جهان وجودشان عین وابستگی و نیاز به دیگری است. (۰/۲۵)

مقدمه ۲: موجود وابسته باید به وجودی متصل باشد که در ذات خود، نیازی به غیر نداشته باشد. (۰/۲۵)

۰. نتیجه: موجودات جهان، وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته (غنی بالذات) هستند. (۰/۵)

در جواب دادن به سؤالات تشریحی، به مفهوم هم اشاره شود، مورد قبول می‌باشد.